

EL algatus - Euroopa demokraatia kaitse programmi avalik konsultatsioon

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kommentaarid

Leiame, et algatus puudutab laia hulka teemasid. MKMi puutumus on eelkõige läbi internetikeskkonnas toimuva desinformatsiooni levitamise ja mõjutustegevuse. Konkreetseid õiguslikke ettepanekuid me sellel teemal ei täheldanud.

Esitame avalikule konsultatsioonile tagasisidena järgmised punktid:

- Konsultatsioonidokumentides mainitud tegevused nagu kodanike meediapädevuse tõstmine ja kodanikuühiskonna, meedia, teadlaste jt võimestamine infomanipulatsioonide äratundmiseks ja nende vastu võitlemiseks on igati tervitatavad tegevused. Samuti toetame liikmesriikide ja EL asutuste tõhusamat koostööd ja infovahetust, sh mitteriiklike sidusrühmadega nagu teadlased, kodanikuühendused jt.
- ELis on viimastel aastatel vastu võetud mitmeid õigusakte, mis puudutavad digitaalkeskkonnas esinevat FIMI (*foreign information manipulations and interference*) ühel või teisel moel (digiteenuste määrus, poliitreklaami määrus, AI määrus, meediavabaduse määrus jne). Leiame, et praeguseks on olemas laiaulatuslik õigusraamistik ning et keskenduda tuleb olemasolevate ja veel jõustumata reeglite korralikult toimima saamisele ja tõhusale rakendamisele. Reeglite jõustamine platvormide suhtes peab olema mõjus, seega on tähtis, et DSA (digiteenuste määrus ehk *Digital Services Act*) raames algatatud komisjoni uurimised saaksid tõhusalt läbiviidud. Ka DSA-ga seotud ELi desinformatsiooni käitumiskodeks on oluline tööriist, seda tuleb kasutada ja motiveerida rohkem platvorme sellega liituma.
- Digiteenuste määruses on sätestatud nõuded platvormide soovitusüsteemide läbipaistvusele (artiklid 27 ja 38) ning komisjonil on õigus nõuda infot väga suurte platvormide poolt kasutatavate algoritmide kohta. Jääb seega ebaselgeks, mida mõeldakse konsultatsiooniküsimustikus algoritmide ja soovitusüsteemide läbipaistvuse edendamise all.
- Sarnaselt ei ole selge, mida mõeldakse poliitilise sisu levitamiseks kasutatava tehisintellekti läbipaistvuse suurendamise all. Tõenäoliselt on see juba reguleeritud, kuna AI määruse artiklis 50 on toodud läbipaistvusnõuded tehisintellekti abil loodud pildi-, video-, teksti- jms sisule.
- FIMI-ga seotud teadustöö on oluline ja seetõttu peab volitatud teadlastel olema ligipääs platvormide andmetele. Ootame andmetele ligipääsuga seonduva delegeeritud õigusakti viivitamatut avaldamist.
- Tehisintellektil põhinevad tööriistad võivad olla kasulikud FIMI-ga seotud ohtude ja mustrite tuvastamiseks.